

Justiitsministeerium
Tõnismägi 5a
15191 Tallinn

11.09.2006.a nr 1-9/121

Äriseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu

Justiitsministeerium on ette valmistanud äriseadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, mis on läbinud ka kooskõlastusringi. Eesti Advokatuurile eelnõud arvamuse andmiseks ei saadetud, kuid advokatuuril on eelnõu kohta järgmised märkused:

1. Eelnõuga muudetakse ettevõtja tegevusala regulatsiooni äriregistris, mille kohaselt ettevõtja tegevusala ei kanta enam äriregistrisse ega nõuta selle äranäitamist põhikirjas, asutamise- ega ühingulepingus. Samas sätestatakse eelnõuga ettevõtja kohustus teatada äriregistrisse kandmisel kavandatud põhitegevusala, samuti teatada selle muutumisest. Seoses sellega juhime Teie tähelepanu sellele, et osaühingute puhul ei lisata äriregistrisse kandmise avaldusele teavet tegevusala kohta (ÄS § 144 lg 1) ning filiaali tegevusala kantakse endiselt äriregistrisse (ÄS § 387 p 3).
2. Eelnõu § 1 p 2, äriseadustiku (edaspidi *seaduse*) § 4 lg 4 kohaselt on talupidaja ettevõtja, kes selleks otstarbeks kasutab omaniku, kasutusvaldaja või rentnikuna talu. Kehtiva seaduse kohaselt kasutab talupidaja enda valduses olevat talu. Seletuskirja kohaselt täpsustatakse õiguslike aluseid talukinnistu kasutamisel. Selline täpsustamine ei ole vajalik ning võib olla piirav. Antud sätte puhul on oluline, et isiku valduses on talu, mitte millise suhte alusel talu isiku valduses on. Kinnine loetelu välistab näiteks isikliku kasutusõiguse alusel talu kasutamise talupidaja poolt.
3. Eelnõu § 1 p 9, seaduse § 33 lg 12 esimeses lauses tuleks sõnad „arvutis peetava” asendada sõnaga „elektroonilise” (nagu on kasutatud eelnõu § 10 punktis 2) ning lisada sõna „kaudu” (elektroonilise äriregistri infosüsteemi kaudu). Teises lauses ei ole õige kasutada väljendit „vastasel juhul”, sest tegemist on eelpool nimetatud juhuga ehk „sel juhul”. Trafaretsuse põhimõttest tulenevalt peab sama sõnastust kasutama ka eelnõu § 2 p 8, mittetulundusühingute seaduse § 79 lõikes 3²; eelnõu § 7 p 5, kommertsandiseaduse § 16 lõigetes 4¹ ja 4² ning eelnõu § 10 p 2, kinnistusraamatuseaduse § 39 lõigetes 3-4.
4. Eelnõu § 1 p 11, seaduse § 53 lõigetes 1 ja 4 tuleb sõna „saabumisest” asendada sõnaga „esitamisest”. Nii äriseadustiku § 50, kui ka nt halduskohtumenetluse seadustiku § 593 kasutatakse mõistet avalduse „esitamine”.

Samuti saaks nimetatud sätte lõiked 1 ja 2 teha üheks lõikeks sõnastades selle järgmiselt: „Kandeavaldus vaadatakse läbi 7 päeva jooksul arvates avalduse esitamisest või selles esinevate puuduste kõrvaldamisest”.

Lg 6 esimene lause on üleliigne, sest lõikes 5 sätestatakse tingimused, millal kandeavaldus kiirmenetlusse võetakse. Järelikult tingimustele mittevastavat kandeavaldust kiirmenetlusse ei võeta. Teise lause puhul (*sel juhul kuvatakse esitajale põhjus, miks esitamine ei ole võimalik*) piisab, kui see esitatakse seletuskirjas.

5. Eelnõu § 1 p 30, seaduse täiendamine §-iga 139¹, millega kehtestatakse kiirmenetluses kasutatav nn tüüppõhikiri. § 139¹ lg 1 kohaselt võib kiirmenetluses osaühing kasutada nn tüüppõhikirja, õigem on kasutada sõna „peab”, sest kui soovitakse kasutada kiirmenetlust on tüüppõhikiri kohustuslik.
Lg 1 sisalduv volitusnorm ei ole korrektne. Volitusnorm peaks olema eraldi lõikena ning samuti peab volitusnormist tulenema, millest lähtuvalt justiitsminister põhikirja variandid määrab (lg 2 on sätestatud kohustuslikud andmed, mis peavad sisalduma tüüppõhikirjas). Volitusnormist peab tulenema volituse sisu ja ulatus.
6. Eelnõu § 1 p 57, seaduse § 520 lg 1 teises lauses peab olema „tõestamise toiming” asemel „tõestamistoiming”, mida kasutatakse nii sama sätte kolmandas lauses, kui ka tõestamise seaduses läbivalt.
7. Eelnõu § 1 p 64, seaduse § 521¹ lg 1 esimesest lausest ei selgu, kas ettevõtja tegevusala kustutatakse äriregistrist nii juhul, kui ettevõtja tegevusala on muutunud, kui ka siis, kui see muutunud ei ole. Vastav selgitus puudub ka seletuskirjast. Lg 3 teisest lausest on puudu sõna „vajadusel”, sest tegevusala andmeid muudetakse vaid juhul, kui need on muutunud.
8. Eelnõu § 2 p 4, MTÜS § 76 viidatakse äriseadustiku § 24 lg 1-6, mis on kehtetud ning ÄS §-ile 54, mis tunnistatakse antud eelnõuga (§ 1 p 12) kehtetuks.
9. Eelnõu § 2 p 6, MTÜS § 78¹ lg 5¹ sõnastus peab olema sama, mis eelnõu § 1 p 14, äriseadustiku § 62 lg 5¹.
10. Eelnõu § 3 p 1, SAS § 26 lõikes 4 viidatakse mittetulundusühingute seaduse § 79¹ lõikele 6, sellist sätet ei ole olemas. Ilmselt peab viide olema § 78¹ lõikele 6.
11. Eelnõu § 7 p 2, KomPS § 15 lg 1 on üleliigne sõna „koos”.
12. Seletuskirja osas F (Muu), eelnõu § 1 p 6, äriseadustiku § 15 lg 2 selgituses on viidatud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2003/58/EÜ artiklile 4, kuid tegemist on nimetatud direktiivi artikli 1 punktiga 5 (millega muudetakse direktiivi 68/151/EMÜ artikliga 4).
13. Seletuskirja osas VII seaduse rakendamiseks vajaminevad kulutused ei piisa viitest 2007.a eelarvetaotluse Justiitsministeeriumi peatükile, vaid kulutused peavad olema kajastatud seletuskirjas (õigustloovate aktide eelnõude normitehnika eeskiri § 35).
14. Seletuskirjas ei ole selgitusi sihtasutuste seaduse, kinnistusraamatuseaduse ja korteriühituseaduse muutmise kohta.

15. Seletuskirjale ei ole lisatud rakendusaktide kavandeid (õigustloovate aktide eelnõude normitehnika eeskiri § 36).

Lugupidamisega

Aivar Pilt
Esimees

Marin Vallikivi 6 260 461
marin.vallikivi@advokatuur.ee